

Motion till riksdagen 2007/08:A346

**av Lars Elinderson och Ann-Charlotte Hammar
Johnsson (m)**

Förbud mot diskriminering av funktionshindrade

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förbud mot diskriminering av funktionshindrade.

Motivering

Den amerikanska kongressen antog för snart tjugo år sedan The Americans with Disabilities Act (ADA), en lag som förbjuder diskriminering av funktionshindrade på samma sätt som också diskriminering på grund av etnisk bakgrund, kön eller sexuell läggning. ADA slår bland annat fast att offentliga och kommersiella verksamheter skall vara tillgängliga för alla. Diskrimineringsförbudet omfattar också arbetsmarknaden, transport- och reseområdet, men också så vitt skilda områden som tekniska produkter, personligt stöd, rehabilitering, sjukvård och särskilt boende – tjänster som i vårt land i allmänhet uppfattas som en del av det offentliga, ransonerade vård- och serviceutbudet. Brott mot diskrimineringsförbudet kan anmälas till civil domstol eller till en särskild myndighet på Justitiedepartementet.

En särskild myndighet har till uppgift att bevaka den enskildes intressen och garantera att lagens krav uppfylls i varje enskilt fall som anmäls till myndigheten. Myndigheten har mandat att föra anmälarens talan i en tvisteförhandling med motparten och kan också föra frågan vidare till domstol. Utfallet av varje tvisteförhandling eller domstolsprövning leder till prejudikat, som ger tydliga riktlinjer för hur lagen skall tolkas, och som därigenom kontinuerligt medför bättre tillgänglighet och minskad diskriminering i hela det amerikanska samhället.

Genom den rättighetsbaserade lagstiftningen, kombinerad med fastställda normer och regler för varje särskilt samhällsområde, har funktionshindrade

Fel! Okänt namn på

(och deras intresseorganisationer) givits redskap att själva bevaka sina rättigheter, med en anmärkningsvärd framgång på kort tid. Framgången för lagstiftningen bygger på att funktionshindrade fick individuella rättigheter garanterade i lag, samtidigt som kännbara sanktioner infördes för brott mot dessa rättigheter.

Lagstiftningen har medfört en imponerande attitydförändring, där anpassningsåtgärder för att öka tillgängligheten för personer med funktionshindrade inte längre ses som en extra kostnad, utan som en investering som ger mer tillbaka. Många andra länder har lärt av erfarenheterna från ADA och skapat en egen lagstiftning efter samma principer.

Svensk lagstiftning bör utformas i samma riktning. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Stockholm den 4 oktober 2007

Lars Elinderson (m)

Ann-Charlotte Hammar Johnsson (m)